

Temat: **Obywatele czy poddani?**

W nowym temacie s. 50-59 zwróćcie uwagę na:

- pojęcie obywatela w XVI – XVII w.
- przyczyny oraz następstwa rewolucji angielskiej,
- teorie umowy społecznej z XVII i XVIII w.,
- wskazówek, jakich udzielał Wolter monarchom absolutnym oświeconym,
- dualizm gospodarczy w Europie i jego następstwa polityczne i społeczne,
- funkcjonowanie folwarków pańszczyźnianych,
- likwidację poddaństwa i uwłaszczenie chłopów polskich.

Ćwiczenia do tych zajęć proszę zrobić, np. w zeszytach przedmiotowych. Ponieważ od poniedziałku będzie obowiązywał nowy plan, napiszę na poczcie e-dzienniku, jak będą wyglądały dalsze nasze zajęcia.

I. Co w kwestii obywatelstwa głosili? (s. 50-51)

Niccolo Machiavelli	
Thomas Smith	
Jean Bodin	
John Locke	

II. W oparciu o tekst podręcznika (s. 51- 53) odpowiedz na pytania.

1. Dlaczego doszło do konfliktu pomiędzy Karolem I a jego poddanymi?

-

-

2. Jaki system sprawowania władzy został wprowadzony w Anglii po zgładzeniu króla Karola I?

-

-

3. Dlaczego doszło do „chwalebnej rewolucji”?

-

-

4. Jaki system sprawowania władzy został wprowadzony w Anglii w jej następstwie? Czym się charakteryzował?

III. Zapisz w tabeli założenia trzech koncepcji umowy społecznej stworzonych przez nowożytnych filozofów.

Filozof	Koncepcja umowy społecznej
Thomas Hobbes	
John Locke	
Jean-Jacques Rousseau	

V. Na podstawie tekstu źródłowego odpowiedz na pytania.

Kiedy w jednej i tej samej osobie, lub w jednym i tym samym ciele, władza prawodawcza zespolona jest z wykonawczą, nie ma wolności; ponieważ można się lękać, aby ten sam monarcha albo ten sam senat nie stanowił tyrańskich praw, które będzie tyrańsko wykonywał.

Nie ma również wolności, jeśli władza sędziowska nie jest oddzielona od prawodawczej i wykonawczej. Gdyby była połączona z prawodawczą, władza nad życiem i wolnością obywateli byłaby dowolną, sędzia bowiem byłby prawodawcą. Gdyby była połączona z władzą wykonawczą, sędzia mógłby mieć siłę ciemniźcyela.

1. Na czym polega monteskiuszowski podział władzy?

2. Jak autor uzasadnił konieczność trójdzielności władzy?

VI. Sformułuj trzy wskazówki, którymi powinien kierować się monarcha absolutny, aby zrealizować wzór idealnego władcy propagowany przez Woltera (s. 55).

-
-
-

VII. Dokonaj porównania zmian, jakie zaszły na wsi angielskiej, francuskiej i polskiej w XVI w.

Wieś angielska	Wieś francuska	Wieś polska

VIII. Jakie ograniczenie wobec mieszczan wprowadzono w Polsce XVI? Wypisz cztery.

-
-
-
-

IX. W oparciu o tekst podręcznika i tekst źródłowy (s.59) oceń czy poniższe zdania są prawdziwe.

A. Wprowadzenie rządów autorytarnych doprowadziło do zaniku systemu senior – wasal, ale pozostała relacja poddaństwa. (PRAWDA/FALSZ)

B. Statut toruński wprowadzał pańszczyznę w wymiarze jednego w tygodniu z każdego łana dla wszystkich chłopów. (PRAWDA/FALSZ)

X. Wyjaśnij, na czym polegały obowiązki chłopu pracującego na folwarku w sposób przedstawiony na XVI-wiecznej rycinie. Nazwij te rodzaje pańszczyzny.

XI. Porównaj uwłaszczenie chłopów na ziemiach polskich pozostających pod zaborami w XIX w. Zapisz w tabeli właściwe informacje.

Zagadnienie	Zabór		
	pruski/Wielkopolska	austriacki	rosyjski
data rozpoczęcia reformy	1808/1823		
zasady przeprowadzenia uwłaszczenia			

Na stronie epodreczniki.pl w zakładce dla szkół średnich znajdziecie w wazn@historia nowożytność ciekawe materiały do tematu: *Monarchia parlamentarna, Nowe idee w życiu społecznym.*